

Slimme Ieje

Umdä-k bin evraogd umme weer ies olde veraelties, van (old-)leden van de dialectkringe, baoven waeter te alen en der ies andach an te gèven, kwamp ik dit veraeltien tegen.

Wöörskienlijk ligt 't oldste moslimgraf van Nederland in Zwolle

*An de Vegte bi'j 't Haersterveer stiet Uze Arnichem.
Op die plek woonde vrögger Joan Hendrik Tobias.
Tobias kwamp uut een Zwols petriciërs geslacht.
IJ wärken een tietien as ambtenaer in Nederlands Indië.
Op zien terugreize ef e een zwärte slaove met-enummen,
omdat ij een "zeer trouwe dienaar" was an wie "zien dankbare
meester altijd zou denken".*

Dät stiet op de stien van 't graf van Lepejou.

Elaas is dat niet meer dudelijk te lèzen!

Zien bi'jname was Apollo of Apolloon

23 Juli 1828 is ij op 23 jaorige lèëftied aoverlèden.

De aoverliedensakte mut in 't Historisch Centrum van Overiessel wèzen.

Op 't graf an de Doornweg stiet in 't Letijns:

"Lepejou cui et nomen Apollonatus in insula Celebes obiit 23 juli 1828".

Volgens de buurte in Haerste ad Apolloon 't lèven ered van meneer Tobias.

Döörumme ad meneer Tobias em met-enummen, zodät Apolloon altied bi'j em zol blieven.

Nao Apollo's dood ef meneer Tobias um in zien eigen bos begraven.

En volgens de buurte sliep Apolloon as een untien an 't voetenende van zien meesters bedde.

Apolloon ad een gebrek an zien been.

As 't onweerde zeien de mensen in Haerst: "Apolloon met de voet giet rond."

't Graf is in 2005 töt gemeentelijk monument verklöörd!

Jannie de Boer

Mien leste veraeltien, *van veur de Kärsdagen*, gonk nog aover maonreize van de Apollo 8 en dus is 't misskien niet ies zo gek a-k now met Apollo värder gao.

Wie, wat, wöör, was **Apollo** van **Uze Arnichem** in de Haerst ?

Apollo wazzen de bi'jname van **Lepejou** of Lepejoe, een in Brits Guyana as slave verköchte zönne van een Indisch slaovenechtpaer en is geboren op Boegis - Celebes (*'t veurmalige Nederlands-Indië*) 't uudige Sulawesi.

In Mien Stad - Mien Dörp, *een digitaal tiedschrif van 't Istorisch Centrum Aoveriessel*, en zukend aover internet, kwamp ik disse gegèvens tegen:

Lepejou was een bediende bi'j of van Joan Hendrik Tobias, een onge-uuwde telg uut een Zwols patriciërs geslacht, die as ambtenaar in Nederlands Indië wärkten. (*Patriciërs bint families in bestuurlijke functies as Börgemeester - Schepenen – Secretärissen ed, die gewoonlijk bi'j toerbeurte de leuke baanties onderling verdeelden.*)

De name Apollo ef Lepejou van Hendrik Tobias ekrègen danwel . . ij wier altied deur zien meester zo enuumd.

**LEPEJOU. CULET NOMEN
APOLLO. NATUS IN. INSULA
CELEBES OBIIT
23 JULY 1828**

Lepejou, die ook Apollo wordt genoemd, is geboren op het eiland Celebes en is gestorven op 23 juli 1828.

Er wörren vake aover een negerslaag espröken, maer 't is meer wöörskienlijk dät Apollo, van Indiase ouders afkomstig, een islamitische Indiër wazzen.

Döörmet ku-j dan ook de Arabische lettertekens op de tweede (graf-)stien verklören.

Volgens de aoverlèveringen en vremde (*apocrief*) veraelen ef meneer Tobias Lepejou uut dankbaer-eid, veur 't redden van zien lèven, naor Nederland met terug-enömmen. Bewiezen veur disse gebeurtenissen bint echter nàrgens te achter-alen.

Een **apocrief-tekst** is een niet deur de Kärk erkend eskröven tekst. (= *verbörgen of verboden skrift*) Iermèè kan misskien wörren verklöörd dät ter meugelijk een liefsdesrelasie tussen de eer en knecht wazzen, **zoas de Latijnse tekst op de butenkante van 't graf van Apollo döt vermoeden !**

En ier skuuld alweer 't gevöör van hoe men met ogen en wetenskap van de medärnere tieden naor zaken uut een ver verleden giet kieken.

Interpreteren van olde zaken met uidige wetenskap en/of umgansnörmen is as 't vergelieken van appels en peren . . .

ze gruijen allebei an de boom . . en dät is-'t.

Maer 't is absurd umme te denken dät ie vergeliekingen maggen trekken met de thans gaonde acceptasie van homofilie, *want dan e-k der ook nog wel een paer.*

't Is toch totaal krankjorem dät ter altied wören ezech dät de tiden bint veranderd (*doelend op veranderde inzichten e.d*), maer met etzelde gemak wörren dät weer vergèten as dät bèter zol uitkommen . . . ***dät iet now (h)ypocriet !***

le maggen van mi'j allemaole een règelboogvlagge uutstèken, maer probeer mi'j niet te vertellen dät ik 't ter met iens **MUTTE** wèèn. Ik ebbe gien muuite met andermans geaerd-eid, maer as wörren beweerd dä-j der eigenlijk elemaole niks van maggen vinnen . . . ***dan gaon bi'j mi'j de stiekels op !***

Nog gien 150 jöör gelèden ston der verduveld nog de doodstraf op Sodemie !

De comosie aover een Nashville-verklöring veroorzaken aoste een oorlog . . . **allo** . . Oezo maggen de iene wel alles zèggen en mut de ander zich stille aolen ?

't is met mekaere een kleinzielige verteuning van alle kampen !

Misskien wazzen die Tobias wel een slimme vent. Der bestiet nog zoies as een adoptiedocument wöörin Joan Hendrik Tobias een slaaf as zönne adopteren.

(*allenig ieten die toen inies Herman Jacob Willem Jansen*) As 't ier dan toch aover Apollo zol gaon dan wonen der gewoon een vader en zönne op uze Ärnichem. . . *gieniene die der toendertied wat van zollen zègen. (allenig denken)*

FIDELISSIMO SERVITORI
CONSECRAVIT GRATUS
SEMPERQUE MEMOR
DOMINUS

*De heer heeft zijn trouwste dienstknecht dit graf gewijd,
omdat hij hem dankbaar is en altijd aan hem denkt.*

't **Bos van Tobias** . . . is de benaming van 't resterende landgoed Uze-Ärnichem dät deur verärving in 1797 in annen kwamp van de pärremataosie Tobias (*toen börgemeester van Zwolle*) wöörnao der meerdere generasies Tobias töt 1925 bint blieven wonen. Ierna is 't verkoch an de Ördde der Pater-Dominicanen en werd door fraters en paters gebruikt as vri'jetiedverblief en studie-uus.

In dit bos lèg of stiet 't graf van Lepejou. Tobias ef toendertied Lepejou dus op zien eigen grond begraeven. A-j de veraelen vanuut buurskap **De Haerst** maggen geleuven moggen Apollo niet op Bergklooster wörrn begraeven umdät ij *zwärt en een niet-Christen* wazzen.

't Graf is sinds 2005 op de *gemeentelijke monementenlieste* eplaatst, maer dät ef wel eel wat voeten in de aerde e-ad. Ten tiede dät Uze Ärnichem een poos löög ef estaon is ook 't graf van Lepejou eskunden. (1979) De daders bint nooit achter-aald en adden allenig een skoenofdruk achter elaoeten.

uit publicatie in het Reformatorisch dagblad - 16 augustus 1993

Een leraer klassieke talen an 't *Zwolse Carolius Clusius College, dr C.A. Bos*, ef in 1993 een intensieve briefwisseling e-ad met 't gemeentebestuur van Zwolle umme andach veur en erkenning van 't in verval eraakte graf.

De Gemeente gaf netuurlijk *NIET THUUS* . . . 't gemeentebestuur zaggen de weerde van dät graf niet in.

't Graf ef vanuut bouwkundig oogpunt gien enkele weerde.

Allenig vanuut de *koloniale geskiedenis* en de *mystiek* van *een graf in een bos met latijnse opskriften en vremde tekens* zol 't misskien ies interessant kunnen wèèn.

Aover 't koloniale verlèden van Nederland ku-j vandaege de dag ook maer bèter niks meer zègen.

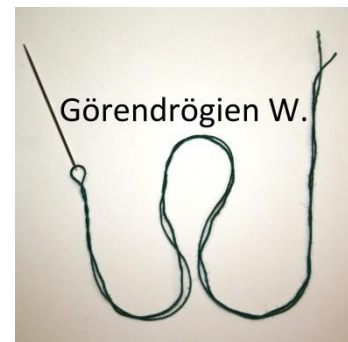
En zo stoppen ie toch nog een eleboel infemasie in een stukken tekst van zaken die zo makkelijk in de vergètel-eid raken.

Misskien was Apollo wel slim, misskien was Apollo wel verdrietig of ad last van jankende ogen, maer oe 't ook maggen wèen . . . zien olders adden wel degelijk een Nederlands-Indisch karakter aan zien name egöven . . . Lepejou. Is leep ier dan of-eleid van slim? . . . Is leep ier al an-egöven dät em een vedrietig lèven as slave te wachen stiet? . . . of adden zi'j al deur dät lepejou de Zwolse gemoederen ieuwig bezig zol aolen ?

Lepejou is dät: jij bent slim? . . . slimme jij? . . of op zien Zwols . . **Slimme ieje ?**
le alen maer deur wa-j niet van toepassink vinnen . . . veur mi'j blèf 't gewoon een mysterie en de kinder in de Haerst oeven niet meer bange te wèen veur umweer . . . Apollo ef zien eufd der al lange niet meer bi'j . . en sleppen ech niet meer met zien voet.

16 janewaeri 2019

Maer oe slim bin iezelf ?

Zwolle Quiz 2019

De Zwolse Historische Vereniging organiseert op dinsdag 29 januari de **Grote Zwolle Quiz 2019**, in de Panoramazaal van het stadhuis.

De Grote Zwolle Quiz 2019 wordt gespeeld met teams en er worden vragen gesteld over de geschiedenis van Zwolle, maar ook over het recente verleden. De deelnemers kunnen onder andere vragen verwachten over Zwolse straten en buurten, beroemde Zwollenaren, sport, kunst, bedrijvigheid, politiek en natuur.

Kortom: er wordt een beroep gedaan op de algehele kennis van en betrokkenheid van de deelnemers bij de stad.

Opgave

Opgave via info@zwolsehistorischevereniging.nl

Er is in totaal plaats voor 27 teams, dus u moet er snel bij zijn, vol is vol.

Inschrijfgeld: 4 euro voor leden van de Zwolse Historische Vereniging, 8 euro voor niet-leden, ter plekke te voldoen.

Dag en tijd: **dinsdag 29 januari**. Inloop **19.- u**, aanvang **19.30 u**.

Prijsuitreiking ongeveer **22.- u**.

Locatie: **Panoramazaal Stadhuis, ingang Lombardstraat**